

**ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีแฟรนไชส์ชอร์ “ก” บังคับขายสินค้าชำรุดมือสอง**

นาย ข.
บริษัท ค.

ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ (๒)

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม
ในธุรกิจแฟรนไชส์ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๒

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม เกี่ยวกับการ
การกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

ผู้ร้องประกอบธุรกิจเช่าอาคารพาณิชย์จำหน่ายของชำทุกชนิด จำหน่ายสินค้าอุปโภค –
บริโภค และรับซื้อ - ขาย ของเก่าทุกชนิด และใช้ร้านดังกล่าวประกอบธุรกิจ “แฟรนไชส์ ก.” ส่วนผู้ถูกร้อง
ประกอบธุรกิจขายตรงเครื่องใช้ไฟฟ้า การประกอบธุรกิจ “แฟรนไชส์ ก.” ระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้อง
มีนิติสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นไปตามสัญญาแต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย แม้ในการโฆษณาสู่สาธารณะ
ใช้ถ้อยคำว่า “แฟรนไชส์” แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสัญญา “แฟรนไชส์ ก.” ดังกล่าวมิได้มีข้อตกลง
ในลักษณะให้ใช้รูปแบบ ระบบ ขั้นตอน และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลา
หรือเขตพื้นที่ที่กำหนด รวมถึงต้องปฏิบัติตามนโยบาย รูปแบบ ระบบ และอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุม
ตามแผนการดำเนินงานของผู้ถูกร้อง อีกทั้งผู้ร้องไม่มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ถูกร้อง กรณีจึงไม่อาจ
ถือได้ว่าลักษณะธุรกิจ “แฟรนไชส์ ก.” เป็นธุรกิจแฟรนไชส์ ตามข้อ ๒ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในธุรกิจแฟรนไชส์ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม
๒๕๖๒

เมื่อการประกอบธุรกิจร่วมกันระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้องในการซื้อสินค้าอุปกรณ์
เครื่องใช้ไฟฟ้าตลอดมา ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องซื้อสินค้าดังกล่าวจากผู้ประกอบการรายอื่น รายได้ทั้งหมดของผู้ร้อง
มาจากการประกอบธุรกิจร่วมกันกับผู้ถูกร้องโดยมีมูลค่าการซื้อ หรือขายสินค้าหรือบริการระหว่างกันตั้งแต่
ร้อยละ ๓๐ ขึ้นไป กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่าต้องพึ่งพา
การประกอบธุรกิจกับผู้ถูกร้องซึ่งมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ตามข้อ ๗ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขัน
ทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิด
ความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม แม้ผู้ถูกร้องมีอำนาจ
ต่อรองที่เหนือกว่า แต่การที่ผู้ร้องเช่าซื้อสินค้ามือสองทั้ง ๗ รายการ กับบริษัทในเครือของผู้ถูกร้อง และเป็นผู้
เบิกสินค้ามือสองจากผู้ถูกร้องเพื่อจำหน่ายด้วยตนเอง โดยวันที่ ๑๕ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ผู้จัดการสาขา
และพนักงานของผู้ถูกร้องได้นำสินค้าทั้ง ๗ รายการไปวาง ณ บริเวณร้านของผู้ร้อง ประกอบกับผู้ร้อง
ได้ค่าคอมมิชชันตอบแทนจากผู้ถูกร้องในฐานะที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๖๕ ต่อมา
ภายหลังผู้ร้องคืนสินค้าจำนวน ๔ รายการ จาก ๗ รายการ โดยลงนามในหนังสือรับคืนสินค้า รวม ๔ ฉบับ
พร้อมรับว่าตนเป็นผู้เช่าซื้อ กรณีจึงเชื่อได้ว่าผู้ร้องได้รับสินค้าทั้ง ๗ รายการ ตามสัญญาเช่าซื้อโดยสมัครใจ
ผูกพันตนเข้าเป็นผู้เช่าซื้อมาตั้งแต่ต้น มิได้มีเหตุจากการบังคับหรือการกำหนดของผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องต้องเช่าซื้อ
สินค้าในภายหลังจากการรับสินค้ามาวางในบริเวณร้านของตน การขายและเช่าทำสัญญาเช่าซื้อสินค้ามือสอง

ทั้ง ๗ รายการ ...

ทั้ง ๗ รายการ ระหว่างผู้ร้องและผู้ถูกร้องจึงยังไม่มีมูลเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นยอมรับข้อกำหนดบางประการที่แตกต่างจากที่ตกลงไว้ในสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นได้รับความเสียหายตามมาตรา ๕๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ อาศัยเหตุดังกล่าว คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงยุติเรื่อง

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า